

Datum beslissing 1 maart 2013

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klagster,
juridisch adviseur: mr. N.M.I. Bastiaans, advocaat te Amersfoort,

tegen:

wijlen pater [naam],
geboren op [datum], overleden op [naam],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Missionarissen van het Heilige Hart.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 28 augustus 2012. Op 19 oktober 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Provinciaal Overste van de Congregatie van de Missionarissen van het Heilige Hart.

Op 23 januari 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen en heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur mr. N.M.I. Bastiaans.

Namens de Congregatie is geen vertegenwoordiger verschenen. De heer [naam], Provinciaal Overste van de Congregatie van de Missionarissen van het Heilige Hart heeft voorafgaand aan de zitting laten weten wegens ziekte verhinderd te zijn.

2. De klacht

2.1. Van 1953 tot 1958 verbleef klagster in [kindertehuis] waar aangeklaagde als zijnde pater altijd de mis opdroeg in de kapel. Op haar twaalfde verjaardag mocht klagster na de mis in de sacristie een chocoladereep ophalen bij aangeklaagde. Aangeklaagde hechtte eraan de jarige kinderen met hun verjaardag te feliciteren.

Eenmaal bij aangeklaagde in de sacristie moest klagster bij aangeklaagde op schoot komen zitten. Hier had klagster geen zin in, maar aangeklaagde zei tegen haar: 'Jezus heeft gezegd de kinderen zullen tot mij komen', dus klagster liep naar aangeklaagde toe. Vervolgens werd

zij door aangeklaagde tegen hem aan getrokken, waardoor zij niet weg kon en half bij aangeklaagde op schoot zat. Met zijn vrije hand ging hij vervolgens via de mouw van het zomerjurkje dat klaagster droeg naar haar blote borstjes. Daarna ging hij met zijn hand onder haar zomerjurkje en betastte hij de vagina van klaagster. Aangeklaagde probeerde met zijn vingers de vagina van klaagster binnen te dringen. Dit deed erge pijn. Klaagster hoorde aangeklaagde hijgen terwijl hij haar op deze wijze betastte. Klaagster schrok zo van hetgeen gebeurde dat zij uit de greep van aangeklaagde weg wist te komen en wegrende.

Direct na het voorval met aangeklaagde heeft klaagster dit aan zuster [naam] (hoofd van de Internaatsschool) verteld. Zuster [naam] werd boos op klaagster en verweet haar hoe zij zulke smerige gedachten kon hebben over aangeklaagde. Klaagster werd bevolen haar mond te houden. Als zij dat niet zou doen, dan zou klaagster naar een als zeer streng bekend staand tehuis, [naam], overgeplaatst worden.

Klaagster is vervolgens weggelopen van het kindertehuis om aan haar (ex)pleegouders te vertellen wat er was gebeurd. Hiervoor heeft klaagster niet de kans gekregen. Door haar (ex)pleegouders werd zij teruggestuurd naar het kindertehuis alwaar zij vervolgens gestraft werd met een koude douche en wekenlang negeren.

2.2. Klaagster is zeer wantrouwend naar andere mensen, met name mannen, toe en niet in staat een gezonde relatie met een man aan te gaan. Sinds 1978 is klaagster gescheiden. Door haar wantrouwende houding schat klaagster mannen verkeerd in, waardoor zij tweemaal haar baan heeft verloren. In iedere man ziet klaagster een potentiële dader.

2.3. Klaagster wenst erkenning van hetgeen haar door aangeklaagde is aangedaan. Daartoe verzoekt zij de Klachtencommissie haar klacht gegrond te verklaren.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Provinciaal Overste, de heer [naam](hierna: Overste [naam] heeft in zijn schriftelijke reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht in de archieven van de provincie naar de levensloop van aangeklaagde. Noch uit het persoonsdossier van aangeklaagde, noch uit de archieven van het [kindertehuis] volgt dat aangeklaagde zich ooit schuldig zou hebben gemaakt aan seksueel misbruik. Gesprekken met personen die met aangeklaagde gewerkt hebben, hebben evenmin aanwijzingen in die richting opgeleverd.

Gelet op het voorgaande alsmede gelet op de gegrond verklaarde klachten, bekend onder nummers 2010T093(2) en 2010T153, betreffende seksueel misbruik door aangeklaagde, heeft de heer [naam] aangegeven de klacht van klaagster te kunnen bevestigen noch te kunnen ontkennen.

Overste [naam] heeft in zijn schriftelijke reactie aangegeven het vermeende misbruik door aangeklaagde sterk af te keuren. Dit staat haaks op alles waar de Congregatie voor staat en voor leeft. Mocht klaagster er prijs op stellen, dan is Overste [naam] graag bereid met klaagster in gesprek te gaan in de hoop dat dit bij kan dragen aan haar verwerkingsproces.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer 59 jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat aangeklaagde eenmaal klaagsters blote borstjes en vagina heeft betast en heeft geprobeerd met zijn vinger(s) de vagina van klaagster binnen te dringen.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft verteld. Daarnaast wordt de klacht van klaagster ondersteund door de reeds gegrond verklaarde klachten jegens aangeklaagde, bij de Klachtencommissie bekend onder de nummers 2010T093(2) en 2010T153. Beide klachten spreken over seksueel misbruik in [kindertehuis] door aangeklaagde. Wanneer de betreffende klaagsters jarig waren mochten zij bij aangeklaagde komen en bij hem op schoot komen zitten. Klaagsters mochten dan een chocoladereep uit de broekzak van aangeklaagde pakken. De broekzak van aangeklaagde was echter kapot, waardoor de betreffende klaagsters het stijve geslachtsdeel van aangeklaagde vastpakten.

Gelet op de overeenkomsten, met name het bij aangeklaagde mogen komen op een verjaardag om een chocoladereep in ontvangst te nemen, is de Klachtencommissie van oordeel dat de klachten met nummers 2010T093(2) en 2010T153 voldoende steun geven aan de klacht van klaagster. In dit verband merkt de Klachtencommissie op dat klaagster ter zitting heeft aangegeven pas van bovenvermelde klachten op de hoogte te zijn geraakt, nadat zij haar eigen klacht had ingediend.

Voorts wordt de klacht van klaagster ondersteund door de verklaring van [naam], waarin zij verklaart dat klaagster haar in 2009 heeft verteld hoe zij tijdens haar tijd in het kindertehuis bij een geestelijke moest komen die haar op zijn schoot trok en haar betastte.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klaagster was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 12 jaar oud. Zij was aan de zorg van de religieuzen in het kindertehuis overgeleverd. Aangeklaagde heeft van deze situatie misbruik gemaakt door klaagsters blote lichaam te betastten en te proberen de vagina van klaagster met zijn vinger(s) binnen te dringen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klaagster is aangedaan.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Missionarissen van het Heilige Hart de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 1 maart 2013 door mr. M.D.J. van Reenen-Stroebel, voorzitter, W.A.M.C. Mol en mr. P.A. Schaafsma, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden. Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van de Missionarissen van het Heilige Hart en aan klagster verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.